

Stawki podatku od towarów i usług zostały określone procentowo w relacji do ceny sprzedaży netto (bez VAT). Ustawa o podatku od towarów i usług z 11 maja 2004 r. (DzU z 2011 r. nr 177, poz. 1054) określa następujące stawki VAT:

- podstawową w wysokości 22%, stosowaną powszechnie,
- obniżoną (ulgową) w wysokości 7%, stosowaną przy sprzedaży towarów związanych z żywieniem i ochroną zdrowia, paliw, usług transportowych, komunalnych, budowlanych i kulturalnych oraz rękodzieła ludowego i artystycznego,
- nową stawkę (wprowadzoną od 2011 roku) w wysokości 5% stosowaną przy sprzedaży podstawowych artykułów żywnościowych, książek oraz czasopism specjalistycznych,
- zerową (0%) stosowaną przy eksporcie oraz przy wewnątrzwspólnotowej sprzedaży i nabyciu towarów.

Ponad to:

- stawkę zryczałtowanego zwrotu podatku dla rolników ryczałtowych w wysokości 6,5 %,
- stawkę ryczałtu dotyczącą świadczenia usług taksówek osobowych w wysokości 3%.

W pierwszym dziesięcioleciu XXI wieku świat wszedł w kryzys finansowy. Za początek można uznać upadek w połowie września 2008 r. jednej z największej na świecie instytucji finansowej – banku inwestycyjnego ze 158-letnią tradycją – Lehman Brothers. W czasie recesji w Polsce, w latach 2008–2009, produkt krajowy brutto nie obniżył się, jak w pozostałych krajach Europy, i dlatego Polska została nazwana „zieloną wyspą”. Jednak Polska przeżywa trudny okres gospodarczy. W celu niedopuszczenia do kryzysu w finansach publicznych sejm przyjął ustawę, która podwyższa stawki podatku od towarów i usług. Stawki podatku mogą się zmieniać kilka razy na przestrzeni kolejnych lat.

Od 1 stycznia 2011 r. zmieniły się stawki podatku od towarów i usług. Zgodnie z ustawą z dnia 26 listopada 2010 r. **o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej** (DzU nr 238, poz. 1578) podwyższone zostały stawki VAT o jeden punkt procentowy. Zmiany stawek planowane są na trzy lata – od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2013 r. i wynoszą:

- stawka podstawowa **23%** (z 22%),
- stawka obniżona **8%** (z 7%),
- nowa stawka **5%** (dotyczy podstawowych produktów żywnościowych, książek oraz czasopism specjalistycznych),
- stawka ryczałtu dotycząca świadczenia usług taksówek osobowych **4%** (z 3%),
- stawka zryczałtowanego zwrotu podatku dla rolników **7%** (z 6,5%),
- stawka **0%**.

Gdy sprzedaż towarów i usług prowadzona jest w cenach brutto podatek oblicza się według stawek: 18,70%, 7,41%, 4,76%, 6,54% i 3,85% od tych cen.

Okres trzech lat może zostać skrócony, jeżeli relacja państwowego długu publicznego do produktu krajowego brutto niekorzystnie się zmieni i przekroczy 55%. Wówczas, zgodnie z ustawą z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (DzU nr 257, poz. 1726), przewiduje się, że stawki podatku VAT mogą wzrosnąć o kolejne punkty procentowe do 24% (podstawowa), 9% (obniżona), 6% (podstawowe produkty żywnościowe, książki), 5% (ryczałt dotyczący taksówek osobowych) i 7,5% (rolnicy zryczałtowani), a po kolejnym roku odpowiednio do 25%, 10%, 7%, 6% i 8%. Stawki podatku zawarte w ustawie o podatku od towarów i usług, określone w art. 41 (22%, 7% i 5%) pozostają bez zmian – zmiany zawarte są tylko w *Przepisach przejściowych i końcowych (art. 146a – 146i)*– gdyż ustawodawca przewiduje, że po okresie przejściowym stawki podatku powrócą do stawek, które obowiązywały do 31 grudnia 2010 r. Czas obowiązywania stawek podwyższonych zależy od uregulowania finansów publicznych w Polsce i od czasu trwania recesji na świecie.